

20

Nazan Somer Ozelgin
50, YAPI KREDİ BANKASI PERAKENDE BANKACILIKTAN SORUMLU GENEL MÜDÜR YARDIMCISI

Somer Ozelgin, aynı zamanda Visa Europe'un yönetim kurulunda Türkiye'yi temsil ediyor. Yapı Kredi 2013 sonunda perakende bankacılık alanında toplam 6,7 milyon aktif müşteriye ulaştı, 10,1 milyon adet kredi kartı ile pazar lideri oldu. Nazan Somer Ozelgin, yelken ve golf sporlarıyla ilgileniyor.

21

Esin Mete
65, TOROS TARIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Toros Tarım 2013'te 1 milyar 423 milyon TL ciro gerçekleştirdi. Bu rakam, Tekfen Holding'in toplam cirosunun yüzde 37'sini oluşturuyor. Mete, İFA (Uluslararası Gübre Üreticileri) başkanlığıyla beraber dünyanın tarım ve gübre politikalarına yön veren önemli isimlerden biri oldu. 85 ülkede 540'tan fazla üyesi bulunan İFA'nın başkanlığını iki sene boyunca yapacak. İFA 2015 toplantısının Türkiye'de gerçekleşmesine liderlik etti.

Yurtdışı deneyimi olanların sayısı

22

İdil Yiğitbaşı
50, YAŞAR HOLDİNG YÖNETİM KURULU BAŞKANI

20 şirket ve 7 bin 400 çalışanı bulunan Yaşar Holding 3,5 milyar TL brüt satış gelirinə sahip. Topluluk, son beş yılda her yıl Türkiye ekonomisinin üzerinde büyüdü, hızlı ve karlı büyüme kaydetti. Yaşar Topluluğu'nda 26 yıldır farklı görev ve kademelerde çalışan İdil Yiğitbaşı, Pınar ve DYO'yu sektöründe en itibarlı markalar haline getirdi. Pınar, üç yıldır GfK Türkiye ve Repman İtibar Araştırmaları Merkezi'nce Türkiye'nin en itibarlı 10 markası arasında yer aldı. DYO Boya Fabrikaları ise sektöründe Ar-Ge merkezine sahip ilk kuruluş olarak öne çıktı.

23

Selen Zorlu Melik
39, ZORLU ENERJİ GRUBU BAŞKAN YARDIMCISI

2013'de Pakistan'da ülkenin ilk rüzgar santralinin kurulma aşamasında yer aldı. Zorlu Enerji'nin Jhampir'deki rüzgar santrali ile 350 bin Pakistanlı hane aydınlandı. Jeotermal alana yatırım yapıyor. "Enerjimiz Çocuklar İçin" başlıklı ulusal ölçekli eğitim projesini yürütüyor. Karbon Saydamlık Projesi'nde raporlama yapan Türkiye'deki dört enerji şirketi arasında en yüksek skoru aldı.

27

Perihan İnci
51, İNCİ HOLDİNG YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Her yıl yaklaşık yüzde 17 büyümeye, akü ve jantta inorganik ve organik büyüme hedefliyor. Otomotiv yan sanayiinde yeni üretim kalemlerine girmeyi planlıyor. Holdingin toplam cirosu 1 milyar 200 milyon TL. Cironun yüzde 89'u otomotiv yan sanayiinden geliyor. Jant grubunda 12 ülkede üretim tesisi olan ve küresel pazarda en büyük jant üreticisi Brezilyalı lochpe-Maxion Grubu ile daha da büyümeye odaklı.

24

Evrım Aras
35, ARAS KARGO YÖNETİM KURULU BAŞKANI VE CEO'SU

Aras Kargo'nun 2013 satış gelirleri 600 milyon TL'yi aştı. 2013 yılında kurum-sallaşma sürecini tamamlama yolunda önemli adımlar attı. 2013 yılı temmuz ayında Austrian Post, yüzde 25 hisse satın alarak Aras Kargo'ya ortak oldu. 2014 ve 2015 için 100 milyon TL yatırım öngörüsü var. Yatırımlar arasında, operasyon merkezlerindeki teknolojiler, BT sistemleri ve araç filosunu iyileştirmek bulunuyor.

28

Isabel Gomez Cagigas
44, İBM TÜRK ÜLKE MÜDÜRÜ

On yıldır IBM'de görev yapan Cagigas, Ocak 2013'te IBM Türk Genel Müdürü olarak göreve başladı. IBM Türk'ün başanlı grafiğini yükseltmeye kararlı. IBM'in en önemli 20 büyüyen pazar arasında gösterdiği Türkiye'deki stratejik büyümeye öncülük ediyor. IBM eko sisteminin inovasyonel çalışmalarını pazarla tanıştırmaya hazırlanıyor. Cagigas, telekom, kamu, sağlık sektörlerinde satış tecrübesine sahip.

25

Damla Birol
50, TÜRK TUBORG CEO'SU

Birol'un yönetimindeki Türk Tuborg ekibi, 2010 yılında Tuborg Gold relansmanını gerçekleştirdi. Tüketiciyi yüzde 100 malt bira kalitesiyle buluşturdu. Ardından da Türkiye bira pazarında kalite ve çeşitlilik açısından fark yaratan adımlar attı. 2011'den itibaren Guinness, Corona, Leffe, Hoegaarden gibi dünyaca tanınmış uluslararası markaları portföyüne katarak pazarda çeşitliliğin öncülüğünü yaptı.

26

Demet Mutlu
33, TRENDYOL KURUCU ORTAĞI

Genç nüfus, büyüyen ekonomi ve teknolojinin nimetlerinden yararlandı. Trendyol'u, kısa sürede önemli alışveriş sitelerinden biri haline getirdi. 25 yaş altı gruba yönelik projeler geliştiriyor. 2013'te "Business of Fashion" portalı tarafından hazırlanan ve günümüz moda dünyasına yön veren 500 ismin yer aldığı BOF 500 listesine seçilen tek Türk.

Mete: "Asla kadın olmamı, ailemi bahane etmedim. Verilen her görevi yaptım."

EN GÜÇLÜ 50 KADIN ULUSLARARASI TARIM ELÇİSİ

TEKFEN TARIMSAL SANAYİ GRUBU CEO'SU **ESİN METE** (65), GLOBAL ARENADA AÇLIK VE AZALAN KAYNAKLAR KONUSUNDA ÜLKELERİ UYARMAYA GÖNÜLLÜ BİR ELÇİ. IFA'NIN İLK KADIN BAŞKANI OLAN METE, BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÜLKELERİNİ KAPI KAPI DOLAŞIP TARIM KONUŞUYOR.

Söyleşi **ŞULE LALELİ**

No. **21**

TOROS TARIM Yönetim Kurulu Başkanı ve Tarımsal Sanayi Grubu CEO'su **Esin Mete (65)**, Arnavutköy Amerikan Kız Koleji ve Boğaziçi Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü

mezunu. 1973 yılından beri Tekfen'de çeşitli görevler alarak yükselen yöneticilerden. Mete, neredeyse tamamı erkek egemenliğinde olan tarım sektöründe "mücadeleci" kimliğiyle dikkat çekiyor. "Cinsiyet değil, geniş bilgi birikimi ve deneyim çok önemli. İyi bir yöneticinin her zaman yaratıcı olması, her durumda farklı çözümler üretebilmesi ve inisiyatif alması gerekiyor" diyor. Dünyada gübre sektörünü temsil eden IFA'nın (International Fertilizer Industry Association) ilk kadın başkanı. Piyano çalıyor ve klasik müzikle geçen her anını dolu dolu yaşıyor. Mete'nin en büyük misyonu, toprağın ve gübrenin katma değerine ve azalan kaynaklara başta Türkiye olmak üzere tüm ülkelerin dikkatini çekmek. Bunun için Birleşmiş Milletler ülkelerini kapı kapı dolaşip tarım konuşuyor.

Toros Tarım 2013 yılında hedeflerine ulaştı mı? 2013'te dünya gübre sektöründe önemli değişimler yaşandı. En büyük gelişmelerden biri, Hindistan'ın gübre almayı bırakmasıydı ve bu piyasaları allak bullak etti. Fiyatlar düştü, arz fazlası oluştu. Gübre sektörü dışarıya bağımlı. Toros Tarım olarak pazarın yüzde 35'ine hakimiz. Grubun hammadde tedariginde ithalat bağımlılığını azaltmayı ve uluslararası piyasalardaki dalgalanmalardan kaynaklanabilecek riskleri ortadan kaldırmayı amaçlayan yatırımlar yaptık. 300 milyon dolar tutarında yatırım gerçekleşti. Samsun Üretim Tesisi bünyesinde sülfürik asit tesisi inşasını başlattık. 2015'te devreye girecek. Toros Tarım, 2013 yılında 1 milyar 423 milyon TL ciro gerçekleştirdi. Bu rakam, Tekfen Holding'in toplam ciro sunun yüzde 37'sini oluşturuyor. 1994'ten beri sadece gübre üreticisi değiliz. Tarımla iç içeyiz. Türkiye'nin gübre tüketimi beş milyon ton ve bunu artırmak için projeler geliştiriyoruz.

Bu projelerden bahsedebilir misiniz? Neleri kapsıyor?

Çiftçilere özel eğitimler veriyoruz. Bugüne kadar 100 bin çiftçiye ulaştık. Belgesel filmlerle yerel ve tematik kanallarda bilgilendirmeye yönelik programlar hazırlıyoruz. Çiftçinin yaşam koşullarını iyileştirmeye, daha iyi ürün yetiştirilmesine ve her şeyden

EN GÜÇLÜ 50 KADIN *× Esin Mete*

ÖZEL YAŞAMINDAN...

EN SON OKUDUĞU KİTAP:
"The Merchants of Grain",
"The Super Brain"

UNUTAMADIĞI FİLM:
"Bridges of Madison"

DİNLEDİĞİ MÜZİK TÜRÜ: Klasik müzik

EN BEĞENDİĞİ YAZAR: James Clavell

HOBİSİ: Yün örmek, piyano çalmak

önce Türkiye topraklarının daha verimli kullanılmasına hizmet etmeye çalışıyoruz. Türkiye buğday yetiştiren ülkeydi bir zamanlar. Bugün Anadolu ile bütünleşmiş durum buğdayını Kanada'dan satın alıyoruz. Bu nedenle Türkiye'ye özgü tohum ıslah çalışmalarına ağırlık veriyoruz.

Türkiye'deki tarım politikalarını yeterli buluyor musunuz? Olumlu-olumsuz anlamda tarım adına gelişmelerden memnun musunuz? Devletin tarım politikalarını destekliyor musunuz?

Tarım Bakanlığı'nın tarımla ilgili acil projeler geliştirmesi gerekiyor. Dengeli gübre kullanılmasını teşvik etmeye yönelik projelere ihtiyaç var. Ama bunu hem bu hükümet, hem de daha önceki hükümetler yeteri kadar ciddiye almadı. Ülke olarak en büyük eksiklerimizden biri, tarımda vadeli işlemler borsasının hâlâ olmaması. Borsa olursa, çiftçi de bu sene ekeceği soğanı ya da patatesi gelecek sene kaçtan satacağını bilerek hareket edecek. Çiftçinin önceden planlayıp, ekip biçmesini sağlamış olacağız böylece. Türkiye'de sürü psikolojisi var. Soğan iyi para getiriyor derler, bir de bakarsınız herkes soğan eker. Bu boş bir çaba. Bunun acilen değişmesi gerekiyor. Bunun yanında olumlu anlamda henüz karar çıkmamış olsa da Miras Kanunu'nun değişmesiyle ilgili yasayı destekliyoruz. Çünkü tarım arazilerinin bölünmemesi gerekiyor. Gelir bölüşülmeli, toprak değil. Sertifikalı tohumun devlet tarafından desteklenmesi ve toprak analizi desteği verilmesi olumlu gelişmeler. En son Tarvül

projesiyle Tarım Bakanlığı'nın Türkiye'deki ekilebilir arazileri tespit ederek, tarım izleme istasyonları kuracak olması da takibimizde olan konulardan biri.

IFA Başkanlığınız önemli bir gelişme. Bu süreci biraz anlatır mısınız? Hedefleriniz neler?

Şahsen katkım olsun diye IFA'nın çalışmalarına katıldım. 2007'den beri IFA'nın yönetim kurulundayım. Türkiye gübre tüketiminde küçük bir ülke ama dünya organizasyonunda yer almalıydı. Geçen sene kapı kapı Birleşmiş Milletler delegelerini dolaştım. Onlara, "Tarım politikalarınızın içine dahil edin dedim. 85 ülkeden 540 kuruluşun üye olduğu organizasyonun başkanlığını, Mayıs 2013'ten bu yana yürütüyorum. İlk kadın başkanım ve görevim iki yıl boyunca sürecek. İki önemli hedefim var: Biri doğru dengeli bitki beslenmesi. İkincisi ürettiğimiz ürünün çevreye duyarlı olması. Dünyanın her tarafında verimi artırmamız lazım. Üretilen ürünlerin çevreye zarar vermemesi gerekiyor. Başkanlık dönemi için belirlenen 2013-2014 faaliyet programında, "doğru ve dengeli bitki besleme" konusu, odaklanacağımız alanların başında geliyor. "4 Doğru" başlığıyla yürütülen bilinçlendirme kampanyaları, "doğru bitki besleme maddesinin doğru oranda, doğru zamanda ve doğru yerde" kullanıldığı takdirde, çiftçilerin nasıl azami verim artışı sağlayabileceklerini gösteriyor. Bunlara artı olarak, 2015 IFA Dünya Zirvesi Türkiye'de gerçekleşecek. Bundan da gurur duyuyorum.

İş hayatınızda aldığınız en önemli stratejik karar ne oldu?

Yönetimdeyken aldığım stratejik kararlardan biri, tarıma yönelmek oldu diyebilirim. İkincisi yatırım yapmak ve büyümektir. Bir diğeri de iç büyüme planlarımızdı. Ceyhan tesisimizi kendimiz kurduk. Mersin'deki tesisi özelleştirmeden önce almıştık. Samsun'u ise özelleştirmeye aldık.

Uzun süre aynı şirkette çalışmanın olumlu - olumsuz tarafları neler?

İşin negatif tarafı, başka bir yönetim tarzını görmüyor olmanız. Sadece merak ederseniz görürsünüz. Ama bu durum bir yandan rahatlık da sağlıyor. Rapor verdiğiniz kişilerin ne düşüneceğini daha önceden kestirebiliyorsunuz. Bu da pozitif yönü. Tekfen'de 40'ıncı yılımı bitirdim. Zevkle çalıştım. Tepe yöneticisi olarak çalışmak holdinglerde kolay rastlanırlı bir durum değil. Ben de bu süreçte asla kadın olmamı, ailemi bahane etmedim. Verilen her görevi yaptım. Ülke ülke dolaştım ve çalıştım.

Son yıllarda Toros'ta kadın çiftçilere bir yönelme var. Örneğin kadınlara yönelik eğitim faaliyetlerine ağırlık veriliyor. Bunun nedeni nedir?

Kadın artık bizim odak noktalarımızdan biri. Kadın çiftçi dediğimiz zaman sadece toprak işçisini kastetmiyoruz. Biz kadın çiftçi deyince bahçede bizzat çalışacak, biraz yönetici insanlar yetiştirmeyi amaçlıyoruz. Onlara daha iyi tarım öğretmeye çalışıyoruz. Bu benim yine IFA'dan esinlendiğim bir şey. IFA tarafından "Tarımın Kadın Yüzü" sloganıyla "Farming First" adlı bir platform yaratıldı. Çünkü tarlalarda daha çok kadın çalışıyor. Hindistan'a da gitsen, Afrika'ya da, Malezya'ya da; bütün dünyada tarımı yüklenen kadın. O nedenle kadınları eğitmek tarıma daha çok katkı sağlayacaktır diye düşünüyorum.

Toros Tarım'ın 2014 sonrası hedefleri neler?

Kalite anlayışımızı, işletme standartlarımızı daha da geliştireceğiz. Toros Tarım olarak dağıtım faaliyetlerimizi yurt genelindeki yedi bölge müdürlüğü, toplam 550 bin tonluk kapasiteye sahip bölgesel depolar ve 800'e yakın bayi ile sürdürüyoruz. 2014 ve sonrası için iç pazarın ihtiyaçlarına cevap vermeye ve malın sürekliliğini sağlamaya dayalı tedarik politikasını yaygınlaştıracacağız. ■